

**STRATEGIA ROZWOJU SZKOLNICTWA
ZAWODOWEGO POWIATU
JAROSŁAWSKIEGO
NA LATA 2016-2021**

Opracowanie:

mgr Agnieszka Kamińska

mgr Jolanta Moskwa

mgr Joanna Starzecka

mgr Lucyna Paulo

Wstęp

Nowoczesne społeczeństwo inicjuje rozwój zasobów kapitału ludzkiego opierając się na lokalnych możliwościach i szansach oraz perspektywicznym myśleniu w rozumieniu lokalnym, regionalnym i globalnym. Istotnym obszarem nieskończonych możliwości i odnawialnych zasobów jest edukacja, która powinna być rozumiana, jako fundament rozwoju społeczno- gospodarczego. Priorytetem polityki oświatowej państwa, w tym również powiatu jarosławskiego, jest dbałość o wysokie standardy jakości szkolnictwa. Kompetentna, wykształcona kadra, nowoczesne technologie oraz odpowiednio dostosowane i wyposażone pracownie przedmiotowe i laboratoria to wskaźniki gwarantujące uczniom optymalne warunki do rozwoju zdolności i umiejętności. Są one pomocne w pozytywnej identyfikacji ze środowiskiem szkolnym, a w dalszej perspektywie w skutecznym funkcjonowaniu na rynku pracy. Edukacja jest obszarem ciągłych wyzwań, wynikających ze zmian nowoczesnego, innowacyjnego społeczeństwa, które ma kreować otoczenie przyjazne do budowania gospodarki opartej na wiedzy i innowacjach oraz wykorzystującej potencjał kapitału ludzkiego.

Szkolnictwo zawodowe jest najściślej powiązane z rynkiem pracy i można stwierdzić, że jest pod stałą pozytywną presją wymagań i oczekiwań pracodawców, nowoczesnej technologii oraz modernistycznych rozwiązań techniczno- gospodarczych. Baza lokalowo- techniczna i narzędzia dydaktyczne determinują sposób nauczania, znacząco wpływając na jakość kształcenia i kreując wizerunek przyszłego absolwenta na rynku pracy. Dostosowanie rynku edukacyjnego do wymagań rynku pracy warunkuje sytuację zawodową absolwenta, powoduje wzrost gospodarczy i wydajność przedsiębiorstw. Konieczna jest zatem ścisła współpraca szkół zawodowych z przedsiębiorcami, inicjowanie klas patronackich oraz czerpanie pomysłów do innowacji w szkołach z rozwiązań prowadzonych w przedsiębiorstwach. Punktem wyjścia do rozwojowej współpracy z sektorami gospodarki musi być kampania wizerunkowa i informacyjna, akcentująca wartość szkolnictwa zawodowego w powiecie i regionie oraz promowanie sylwetki przyszłego absolwenta. Współcześni pracodawcy oczekują od pracownika określonych kwalifikacji zawodowych, powiązanych z następującymi umiejętnościami jak: myślenie matematyczne, przygotowanie informatyczne, sprawne posługiwanie się językiem ojczystym i językiem obcym, umiejętności komunikacji oraz autoprezentacji. Ponadto za istotne uważają: rozumienie, porządkowanie, ocenianie wartości i znaczenia informacji, samodzielność ich wykorzystywania w działaniu, umiejętność rozwiązywania problemów i myślenie analityczne. Oczekują także trzech różnych czynności: planowania, realizacji i kontroli

wyników swoich działań. Nowoczesne szkolnictwo zawodowe wymaga oparcia się na wartościach, wysokich umiejętnościach społecznych, informatycznych oraz kompetencjach językowych, szczególnie z zakresu języka zawodowego.

Powodzenie absolwenta warunkowane jest skutecznym doradztwem zawodowym, którego elementy warto wprowadzać w szkołach podstawowych, a w profesjonalnym rozumieniu powinno być dostępne na poziomie szkoły gimnazjalnej. Współczesne doradztwo zawodowe należy rozumieć nie tylko, jako wybór edukacyjny, ale przede wszystkim planowanie elastycznej ścieżki zawodowej, zakładającej mobilną adaptację do potrzeb rynku pracy.

W kształceniu zawodowym należy także zapewnić rozwój uczniowi z różnymi niepełnosprawnościami. To grupa uczniów stawiająca wysokie oczekiwania wobec edukacji w powiecie. Jednocześnie ich potencjał stanowi ogromną wartość społeczno- gospodarczą.

Wartością nowoczesnego społeczeństwa jest idea ustawicznego uczenia się, promująca samokształcenie wzmacniające elastyczność, mobilność, a także ułatwiające adaptację do zmian jako stałego elementu rozwoju. Zmieniające się uwarunkowania rynku pracy, wydłużenie okresu aktywności zawodowej mobilizują do podejmowania skoordynowanych działań na rzecz uczenia się przez całe życie. Upowszechnianie tej idei to skuteczne zachęcanie do inwestycji w siebie, podnoszenie i nabywanie nowych kwalifikacji, rozwijanie własnych umiejętności i zainteresowań. Możliwość tej formy poszerzania kompetencji zawodowych upatruje się w kwalifikacyjnych kursach zawodowych, nadających nowe uprawnienia.

Przedstawione niżej założenia do strategii rozwoju kształcenia zawodowego w powiecie jarosławskim opracowane zostały w oparciu o:

- STRATEGIA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU POWIATU JAROSŁAWSKIEGO na lata 2014–2020
- Raport końcowy z badania ewaluacyjnego „Ocena rozwoju szkolnictwa zawodowego w województwie podkarpackim w kontekście Działania 9.2 PO KL”
- STAN SZKOLNICTWA ZAWODOWEGO W POLSCE – RAPORT opracowany w ramach projektu „Szkoła zawodowa szkołą pozytywnego wyboru”
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020
- Materiały własne- badania ankietowe wśród uczniów:
 - klas II i III gimnazjum powiatu jarosławskiego; XII 2015, 314 uczniów,
 - klas II szkół ponadgimnazjalnych powiatu jarosławskiego; XII 2015, 503 uczniów.

I. Charakterystyka i zadania oświatowe powiatu jarosławskiego

1. Charakterystyka Powiatu Jarosławskiego

Powiat jarosławski położony jest we wschodniej części województwa podkarpackiego. Jest częścią makroregionu południowo-wschodniej Polski. Leży na strategicznym szlaku komunikacyjnym – kolejowym i drogowym, przy międzynarodowej trasie E40 oraz autostradzie A4 Niemcy – Ukraina. Wschodnia część powiatu pokrywa się na długości 7 kilometrów z granicą ukraińską i stanowi swoistą „bramę na Ukrainę”. Obszar powiatu obejmuje 1029 km², który zamieszkuje ok. 122 tys. mieszkańców. Powiat jarosławski to teren rolniczo – przemysłowy, z przemysłem skoncentrowanym w Jarosławiu. Podmioty gospodarcze działające w powiecie prezentują szeroki profil produkcyjno – usługowy. Dominującą gałęzią przemysłu jest przetwórstwo rolno – spożywcze, co wynika z rolniczego charakteru powiatu. Dobrze rozwijają się także inne branże m.in.: budownictwo, przemysł drzewny, hutnictwo, usługi, handel, turystyka. Do największych zakładów należy zaliczyć: O-I Produkcja Polska S.A., Zakłady Mięsne „Sokołów” S.A. oddział Jarosław, Lear Corporation Polska oraz Mondelêz Polska Production Sp. z o.o Fabryka Ciastek w Jarosławiu. Na terenie powiatu funkcjonuje Specjalna Strefa Ekonomiczna EURO – PARK Mielec Obszar Przemysłowy Jarosław, obejmująca obszar 9,2 ha, z czego do zagospodarowania pozostaje w Jarosławiu ok. 5 ha i w gm. Laszki 2 ha. W powiecie znajduje się jedno z najnowocześniejszych przejść granicznych Korczowa Krakowiec, z nowym terminalem towarowym, a także punktem kontroli fitosanitarnej, co umożliwia sprawną komunikację między państwami.

Powiat jarosławski to miejsce, gdzie kultura i przyroda przenikają się wzajemnie, stwarzając doskonałe warunki do wypoczynku, czyniąc region bardzo atrakcyjnym turystycznie. Do zwiedzania zachęca piękny rynek miasta Jarosław z neorenesansowym ratuszem, jednym z najcenniejszych zabytków renesansowej architektury, oraz licznymi przykładami średniowiecznych kamienic mieszczańskich i kupieckich m.in. Kamienica królowej Marysieńki, Kamienica Rydzikowskich, gdzie znajduje się wejście do podziemnej trasy turystycznej. Kamienica Orsettich należy do najcenniejszych zabytków doby renesansu w Polsce, obecnie jest to siedziba Muzeum – posiada 2 wystawy stałe: „Historia miasta Jarosławia” i „Wnętrza mieszczańskie”.

Nikogo nie dziwi też bliskie sąsiedztwo kościołów rzymsko i grekokatolickich czy cerkwi prawosławnych. W każdej gminie można odnaleźć charakterystyczne dla naszego regionu ślady przeszłości. Swego rodzaju ewenementem jest miejscowość Pruchnik, gdzie

zachowała się drewniana małomiasteczkowa zabudowa centrum. Warto zwiedzić dobrze zachowane zespoły parkowo – dworskie rozproszone po całym powiecie m.in. w Boratynie, Chłopicach, Rokietnicy czy Pełkiniach, które są nie tylko ozdobą krajobrazu, ale również prezentują cenne zabytki muzealne dawnej sztuki ogrodniczej z XVIII i XIX wieku.

Godne polecenia są zabytki sztuki cerkiewnej (w Jarosławiu, Chotyńcu czy Młynach), jak również znane Sanktuaria Maryjne (np. w Jarosławiu – Kościół o.o. Dominikanów z przełomu XVI/XVII w., Jodłowie i Tuligłowach), licznie odwiedzane przez pątników i turystów. Przepływająca przez powiat rzeka San i 70-hektarowy zalew w Radymnie czekają na amatorów kąpiei, sportów wodnych i wędkarstwa. Atrakcją turystyczną jest wypoczynkowa wieś Radawa, ze swoistym, unikatowym mikroklimatem oraz ścieżką przyrodniczo – dydaktyczną „Łapajówka – Radawa”. Urozmaicony krajobraz, bogactwo rzadkich okazów fauny i flory, rozległe kompleksy leśne zasobne w zwierzyinę, czyste wody i powietrze oraz bogaty dorobek kultury materialnej i duchowej sprawiają, że powiat jarosławski jest wyjątkowo predysponowany do rozwoju turystyki górskiej, sportów zimowych (w niedalekiej odległości stoki narciarskie: w Przemyślu, Arłamowie, Ustrzykach Dolnych), lotniarstwa, sportów wodnych, turystyki konnej, wędrówek pieszych i rowerowych. Prężnie rozwijająca się baza hotelowo – gastronomiczna spełnia wymagania odwiedzających nasz powiat turystów.

Liczba ludności w powiecie w 2014 roku wynosiła ogółem 121 795 osób, w tym 51,22% to kobiety, a 48,78% to mężczyźni. W latach 2002-2014 liczba mieszkańców zmalała o 0,1%.

Tabela nr 1. Liczba ludności (dane z 30 grudnia 2014):

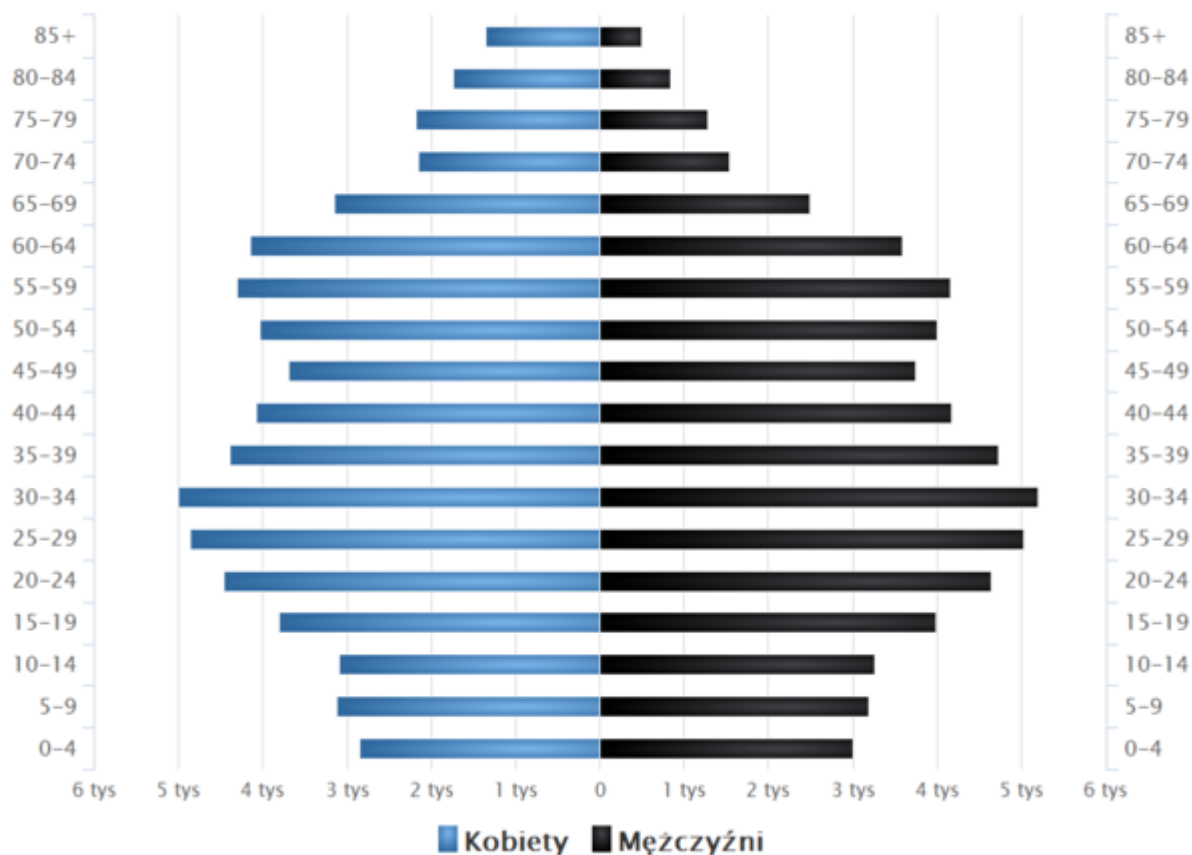
	Ogółem		Kobiety		Mężczyźni	
	osób	%	osób	%	osób	%
Ogółem	121 795	100	62 383	51,22	59 412	48,78
Miasto	47 976	39,39	25 247	20,73	22 729	18,66
Wieś	73 819	60,61	37 136	30,49	36 683	30,12

Źródło: www.polskawliczbach.pl dane z GUS

Wykres nr 1. Piramida wieku mieszkańców powiatu jarosławskiego w 2014 roku.

Piramida wieku mieszkańców powiatu jarosławskiego, 2014

(Źródło: GUS)

Źródło: www.polskawliczbach.pl dane z GUS

Na przestrzeni ostatnich lat największą grupę ludności w mieście stanowią mieszkańcy w wieku produkcyjnym, ich liczba utrzymuje się na zbliżonym poziomie i nieco wzrasta. Ponadto obserwujemy proces starzenia się społeczeństwa, czego dowodem jest wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym.

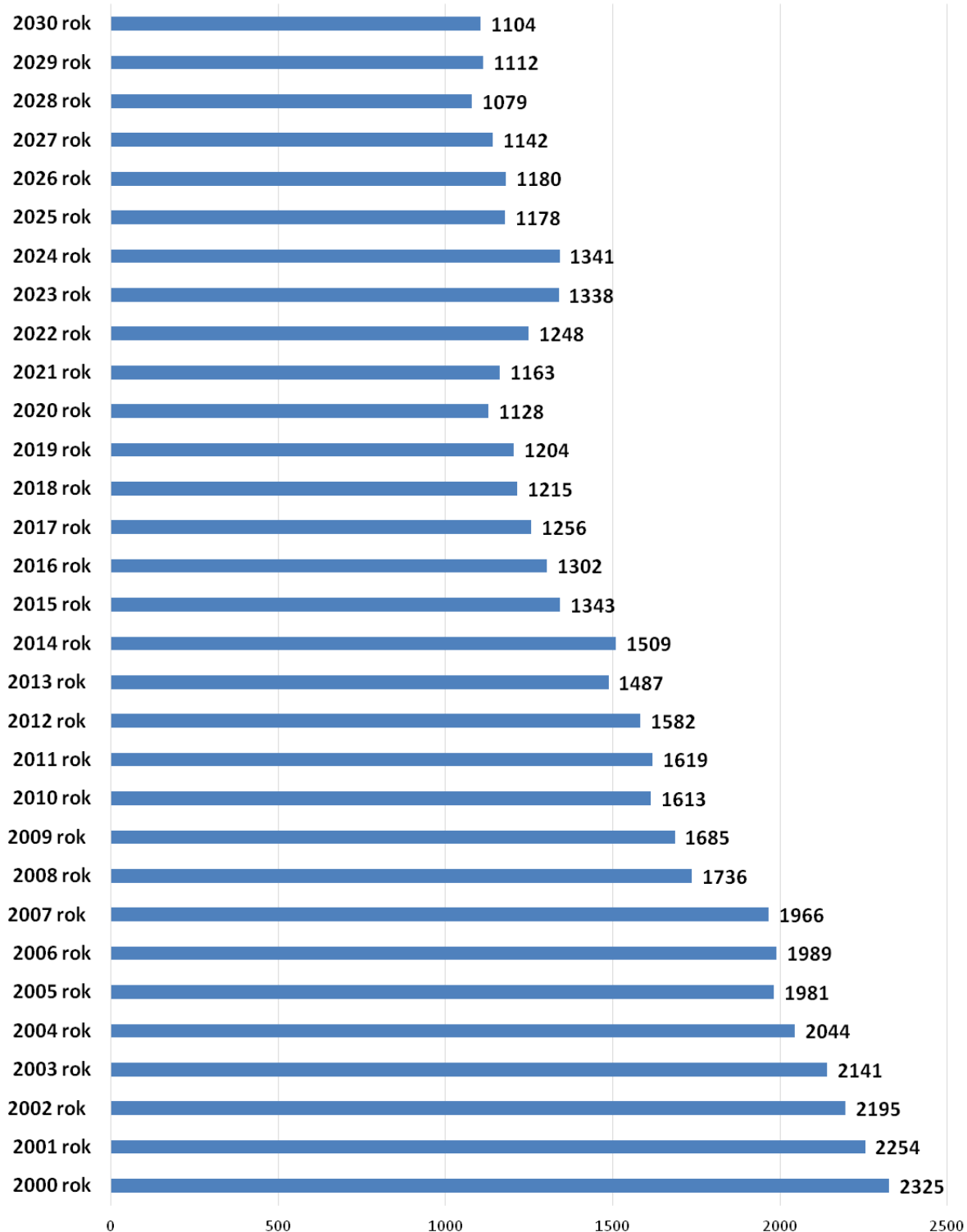
Gminy powiatu jarosławskiego

Tabela nr 2: Powierzchnia gmin, ludność oraz gęstość zaludnienia. Stan na 31.12.2014r.

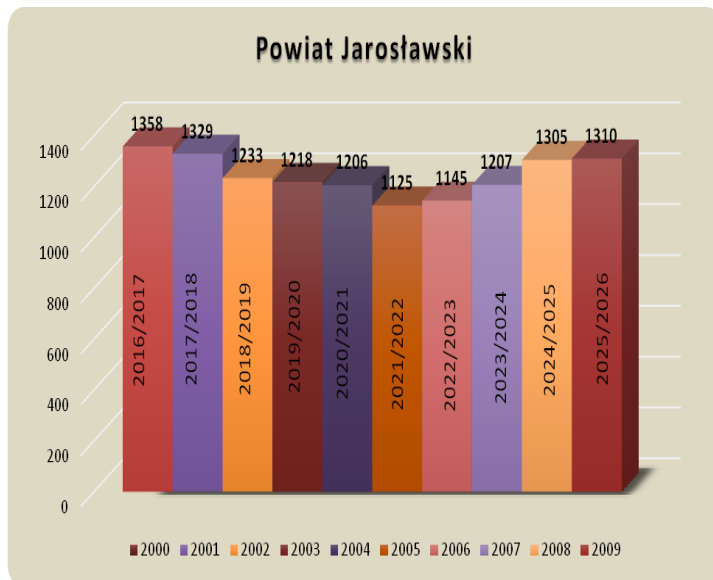
Gmina	Powierzchnia gminy	Ludność gminy	Gęstość zaludnienia
—	km ²	os.	os./km ²
Gmina miejska			

Jarosław	34,61	38 796	1121
Radymno	13,62	5 433	399
Gminy miejsko-wiejskie			
Pruchnik	78,26	9 825	126
Gminy wiejskie			
Chłopice	49,11	5 610	114
Jarosław	114,05	13 137	115
Laszki	137,85	7 035	51
Pawłosiów	47,49	8 385	177
Radymno	182,44	11 435	63
Rokietnica	57,35	4 374	76
Rożwienica	70,69	6 185	87
Wiązownica	243,86	11 580	47

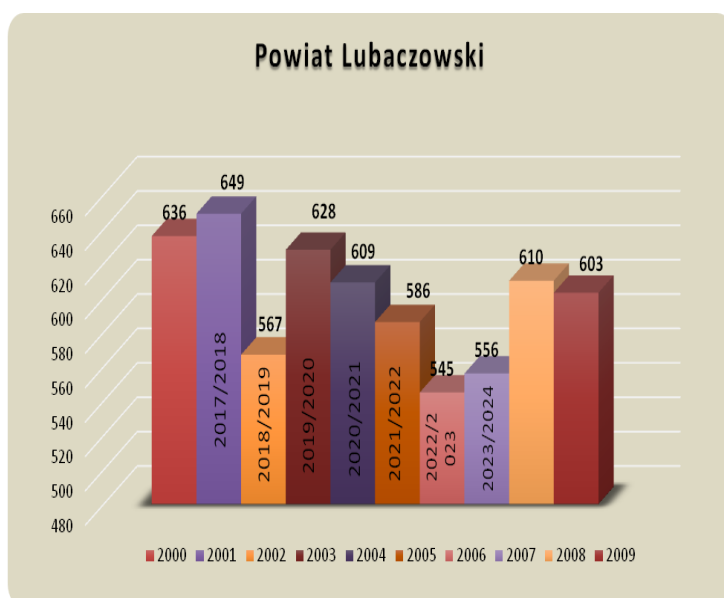
Struktura ludności w wieku 15 lat w Powiecie Jarosławskim w latach 2000-2030

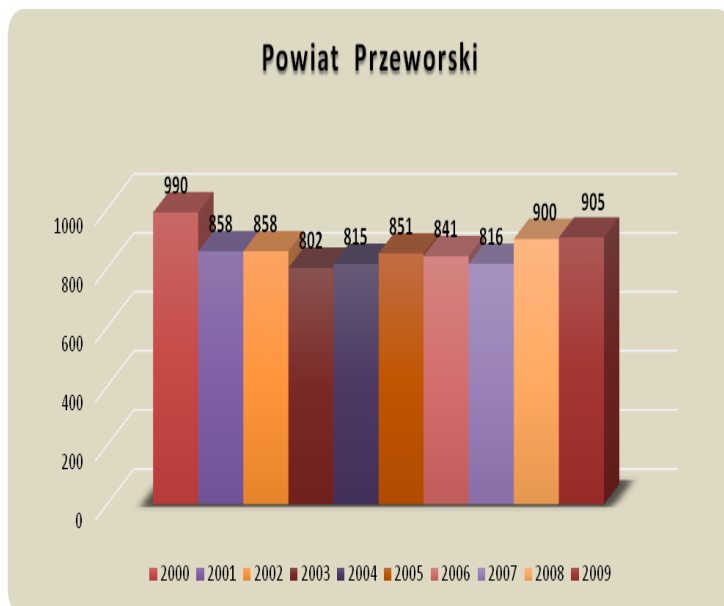
Powiat Jarosławski				Potencjalni Kandydaci do szkoły ponadgimnazjalnej w roku szkolnym ...
Rok urodzenia	Chłopcy	Dziewczynki	Ogółem	
2000	697	661	1358	2016/2017
2001	691	638	1329	2017/2018
2002	631	602	1233	2018/2019
2003	638	580	1218	2019/2020
2004	601	605	1206	2020/2021
2005	568	557	1125	2021/2022
2006	594	551	1145	2022/2023
2007	620	587	1207	2023/2024
2008	682	623	1305	2024/2025
2009	653	657	1310	2025/2026

Powiat Lubaczowski				Potencjalni Kandydaci do szkoły ponadgimnazjalnej w roku szkolnym ...
Rok urodzenia	Chłopcy	Dziewczynki	Ogółem	
2000	336	300	636	2016/2017
2001	338	311	649	2017/2018
2002	315	252	567	2018/2019
2003	341	287	628	2019/2020
2004	295	314	609	2020/2021
2005	316	270	586	2021/2022
2006	263	282	545	2022/2023
2007	309	247	556	2023/2024
2008	296	314	610	2024/2025
2009	315	288	603	2025/2026

Powiat Przeworski				Potencjalni Kandydaci do szkoły ponadgimnazjalnej w roku szkolnym ...
Rok urodzenia	Chłopcy	Dziewczynki	Ogółem	
2000	489	501	990	2016/2017
2001	428	430	858	2017/2018
2002	440	418	858	2018/2019
2003	418	384	802	2019/2020
2004	416	399	815	2020/2021
2005	454	397	851	2021/2022
2006	429	412	841	2022/2023
2007	419	397	816	2023/2024
2008	430	470	900	2024/2025
2009	448	457	905	2025/2026

Analiza prognoz demograficznych w latach 2016 do 2026 wskazuje na spadek liczby kandydatów uczestniczących w przyszłości w edukacji ponadgimnazjalnej. W najbliższych latach skutki procesów demograficznych będą szczególnie silnie odczuwalne. Szkoła przyszłości będzie musiała otworzyć się na wszystkie pokolenia, w tym także na inwestycje w rozwój osób dorosłych, uzupełniających i podnoszących swoje kwalifikacje.

Podstawowym zagadnieniem dla powiatu staje się dostosowanie sieci szkolnej do prognoz demograficznych, oczekiwań rynku pracy oraz specjalnych potrzeb edukacyjnych. Dynamizm oferty edukacyjnej kształcenia zawodowego musi uwzględniać nie tylko lokalny charakter rynku pracy, ale także regionalne, a nawet ponadregionalne, tendencje w zatrudnieniu. Zapotrzebowanie na kształcenie dzieci i młodzieży niepełnosprawnej rodzi konieczność wzbogacania oferty edukacyjnej o nowe kierunki, umożliwiające przygotowanie tej grupy młodych ludzi do pracy zawodowej.

Realizując zadania, szkoły nie powinny konkurować ze sobą w pozyskiwaniu uczniów. Należy tworzyć zdywersyfikowaną ofertę edukacyjną, adresowaną do różnych grup młodzieży, tworzącą łącznie komplementarną całość.

2. Zadania oświatowe powiatu

W ramach strategii rozwoju powiatu jarosławskiego za priorytet w obszarze oświaty przyjęto: *podniesienie jakości kształcenia oraz poprawę warunków środowiska dydaktyczno-wychowawczego.*

Główne zadania realizacji przyjętego priorytetu:

- Modernizacja bazy lokalowej szkół i placówek oświatowych, ukierunkowana na dostosowanie do współczesnych standardów oraz na obniżenie kosztów funkcjonowania, w tym działania remontowe i modernizacyjne. Obniżenie kosztów funkcjonowania nastąpi między innymi przez budowę nowoczesnych, oszczędnościowych systemów grzewczych.
- Likwidacja barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych, umożliwiającą wprowadzenie formy integracyjnego kształcenia ponadgimnazjalnego w powiecie.
- Wzbogacanie wyposażenia szkół w nowoczesne środki dydaktyczne i specjalistyczne pracownie. Priorytetem będą pracownie komputerowe, spełniające współczesne wymagania we wszystkich szkołach i placówkach.
- Unowocześnianie pomocy dydaktycznych, wzbogacających proces dydaktyczny, szczególnie w nauce języków obcych i przedmiotów zawodowych.

- Podjęcie działań modernizujących funkcjonowanie i wyposażenie bibliotek szkolnych, w perspektywie stworzenie sieci szkolnych bibliotek multimedialnych.
- Modernizacja i rozbudowa oraz podnoszenie standardu i wyposażenia istniejących obiektów sportowo-rekreacyjnych.
- Podniesienie poziomu bezpieczeństwa na terenie szkół i placówek oświatowych powiatu poprzez systemowe rozwiązania w tym zakresie. Należy dokonać diagnozy stanu bezpieczeństwa w szkołach i placówkach oświatowych oraz wdrożyć system szybkiego przekazywania informacji i reagowania na pojawiające się zagrożenia i sytuacje trudne, wykorzystując nowoczesne technologie informacyjne.
- Występujące na terenie powiatu zagrożenie zachowaniami nieakceptowanymi społecznie oraz istnienie środowisk dysfunkcyjnych wymuszają wzmocnienie działań w zakresie wychowania i profilaktyki oraz doskonalenie systemu wsparcia psychologiczno-pedagogicznego. Konieczna jest współpraca w tym obszarze służb specjalnych działających zarówno na poziomie powiatu, jak i poszczególnych gmin. Szczególna rola przypada tu Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie, Gminnym Ośrodkom Pomocy Społecznej, jak i Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. Niezbędne jest także wzbogacenie form opieki psychologiczno-pedagogicznej szkół poprzez zatrudnianie psychologów, psychoterapeutów itp.
- Udoskonalanie i poszerzanie oferty nauczania języków obcych szkół ponadgimnazjalnych o nauczanie większej niż dotychczas liczby języków. Wysoki standard nauczania języków obcych zostanie osiągnięty poprzez wzbogacanie i unowocześnienie bazy i warunków nauczania, zatrudnianie wysoko wykwalifikowanej kadry pedagogicznej, a także stworzenie możliwości weryfikacji nabytych umiejętności językowych za granicą.
- Uwzględnianie w procesie nauczania, a także podczas zajęć pozalekcyjnych, zagadnień przygotowujących młodzież do życia w warunkach państwa obywatelskiego i szeroko zakrojonej globalizacji.
- Aktywna współpraca międzynarodowa placówek, nauczycieli i uczniów, której wsparciem mogą być środki uzyskiwane w ramach funduszy europejskich.
- Warunkiem poprawienia jakości pracy szkół oraz zwrócenia ku przyszłości i zjednoczonej Europie jest m.in. orientacja innowacyjna w edukacji oraz przekształcenie ich z placówek nauczających w szkoły edukujące (zarządzające wiedzą). Nowoczesna szkoła to szkoła ucząca zarządzać własną wiedzą, a więc szanująca indywidualność każdego ucznia, ucząca rzetelnie i racjonalnie planować

własne uczenie się oraz samodzielnie zdobywać wiedzę. To szkoła partnerska, przyjazna, ucząca autoprezentacji i samooceny oraz zorientowana ku innowacjom i przyszłości. Nowoczesna edukacja zwraca się ku wartościom.

- Zwiększenia efektywności i jakości kierowania placówkami oświatowymi.
- Zapewnienie możliwości rozwoju zawodowego nauczycielom – stosownie do wymagań współczesności.
- Doskonalenie systemu motywacyjnego dla uczniów pod względem ilościowym, jak i jakościowym. Istotne jest aktywne poszukiwanie źródeł finansowania (szczególnie zewnętrznych). System stypendialny powinien służyć wyrównywaniu szans edukacyjnych młodzieży, a więc być skierowany przede wszystkim do uczniów pochodzących ze wsi, z rodzin o trudnych warunkach finansowych, ale też powinien wspierać najzdolniejszych uczniów w celu umożliwienia im kontynuowania nauki na szczeblu wyższym.
- Organizacja szerokiego wachlarza zajęć pozalekcyjnych, pogłębiających wiedzę i rozwijających zainteresowania uczniów. Należy opracować kompleksową ofertę zajęć proponowanych uczniom w ramach ich czasu wolnego. Powinna ona być efektem współpracy wszystkich instytucji i organizacji działających na polu oświatowo-wychowawczym w powiecie.

3. Zadania oświatowe w zakresie kształcenia zawodowego

Badania stanu szkolnictwa zawodowego w Polsce, przeprowadzone w ramach projektu „Szkoła zawodowa szkołą pozytywnego wyboru”, wskazały na potrzebę dostrzeżenia potencjału w tym obszarze edukacji. Szkoła zawodowa powinna być szkołą pozytywnego wyboru, umiejętności i kompetencji, czyli jej wybór powinien być świadomy, oparty na wiedzy o możliwościach, jakie daje mu w przyszłej karierze zawodowej. Promowanie pozytywnego wizerunku szkolnictwa zawodowego łączyć powinno przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego, środowiska szkolnego oraz pracodawców zaangażowanych w obszar edukacji zawodowej. Kompleksowe działania dają szanse rozwoju szkolnictwa zawodowego na terenie powiatu.

W przyjętej strategii rozwoju oświaty w powiecie można wyróżnić następujące zadania dotyczące kształcenia zawodowego:

- Wyposażanie szkół zawodowych w nowoczesne pracownie, umożliwiające nabywanie i doskonalenie umiejętności praktycznych w zawodzie. Droga do realizacji tego celu

jest między innymi modernizacja i doskonalenie funkcjonowania Centrum Kształcenia Praktycznego.

- Dostosowanie sieci szkolnej do prognoz demograficznych, oczekiwań rynku pracy oraz specjalnych potrzeb edukacyjnych. Dynamizm oferty edukacyjnej kształcenia zawodowego musi uwzględniać nie tylko lokalny charakter rynku pracy, ale także regionalne, a nawet ponadregionalne tendencje w zatrudnieniu.
- Wzbogacanie oferty edukacyjnej o nowe kierunki, skierowane do młodzieży niepełnosprawnej, umożliwiające przygotowanie tej grupy młodych ludzi do pracy zawodowej.
- Rozwój nauczania nowoczesnych technologii komunikacyjnych i informatycznych jako umiejętności stanowiących podstawowe narzędzie współczesnego rynku pracy. Istotną rolę powinno pełnić kształcenie rolnicze i ekonomiczne, a także upowszechnianie wśród młodzieży postaw przedsiębiorczości.
- Rozwijanie sieci szkół policealnych i pomaturalnych, oferujących absolwentom szkół ponadgimnazjalnych możliwość przekwalifikowania się, uzupełnienia lub zdobycia nowych kwalifikacji zawodowych.
- Zapewnienie warunków „uczenia się przez całe życie”. Należy przez to rozumieć kształcenie w szkołach i placówkach dla dorosłych, a także uzupełnianie wiedzy ogólnej, umiejętności i kwalifikacji zawodowych na kwalifikacyjnych kursach zawodowych (KKZ) oraz w formach pozaszkolnych.
- Tworzenie oferty różnorodnych usług: kursów, szkoleń, konferencji, pokazów, spotkań i innych tego typu działań kierowanych do społeczności powiatu, a organizowanych przez Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego oraz Centrum Kształcenia Praktycznego. Ważną rolę będzie tu spełniać system kształcenia na odległość.
- Utworzenie skutecznego systemu doradztwa zawodowego, nieograniczonego tylko do sfery bezrobotnych, lecz działającego na każdym etapie edukacji i pozwalającego racjonalnie planować karierę zawodową.

II. Charakterystyka istniejących szkół zawodowych i placówek kształcenia zawodowego na terenie powiatu jarosławskiego

Powiat Jarosławski jest organem prowadzącym dla następujących szkół zawodowych i placówek kształcenia zawodowego:

- 1) Zespół Szkół Budowlanych i Ogólnokształcących im. Króla Kazimierza Wielkiego w Jarosławiu
- 2) Zespół Szkół Drogowo – Geodezyjnych i Licealnych im. Augusta Witkowskiego w Jarosławiu
- 3) Zespół Szkół Ekonomicznych i Ogólnokształcących im. Marii Dąbrowskiej w Jarosławiu
- 4) Zespół Szkół Licealnych i Technicznych im. Juliusza Słowackiego w Jarosławiu
- 5) Zespół Szkół Ogólnokształcących, Zawodowych i Rolniczych im. Adama Mickiewicza w Radymnie
- 6) Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Jarosławiu
- 7) Zespół Szkół Spożywczych, Chemicznych i Ogólnokształcących im. Marii Curie-Skłodowskiej w Jarosławiu
- 8) Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Jana Pawła II w Jarosławiu
- 9) Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Jarosławiu
- 10) Centrum Kształcenia Praktycznego w Jarosławiu

W zespołach szkół, kształcenie zawodowe realizowane jest na poziomie czteroletniego technikum dla młodzieży i trzyletniej zasadniczej szkoły zawodowej dla młodzieży. Na terenie powiatu stworzone są również warunki do kształcenia zawodowego młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim.

Kształcenie zawodowe prowadzone jest z uwzględnieniem aż 7 z 8 obszarów kształcenia, zgodnych z Polską Kwalifikacją Działalności, w bardzo wielu zawodach dających możliwość zdobycia różnorodnych kwalifikacji po zdaniu egzaminów z kwalifikacji w zawodzie. Kształcenie praktyczne realizowane jest we współpracy z wieloma przedsiębiorcami i instytucjami oraz w prowadzonym przez powiat Centrum Kształcenia Praktycznego. Kształcenie zawodowe obejmuje również kształcenie dorosłych, jednak tylko w jednym zawodzie w szkole policealnej i w niewielu kwalifikacjach w ramach kwalifikacyjnych kursów zawodowych.

Kształcenie zawodowe w poszczególnych zespołach szkół przedstawia się następująco:

Nazwa typu szkoły w zespole	Obszar kształcenia zgodnie z PKD	Nazwa zawodu	Kwalifikacje w zawodzie
Zespół Szkół Budowlanych i Ogólnokształcących im. Króla Kazimierza Wielkiego w Jarosławiu			
Technikum nr 4	Budowlany (B)	Technik budownictwa	B.18. Wykonywanie robót murarsko tynkarskich B.33. Organizacja i kontrolowanie robót budowlanych B.30. Sporządzanie kosztorysów i dokumentacji przetargowej
		Technik urządzeń sanitarnych	B.08. Wykonywanie robót związanych z budową i remontem sieci komunalnych B.09. Wykonywanie robót związanych z montażem i remontem sieci komunalnych B.27. Organizowanie robót związanych z budową i eksploatacją sieci komunalnych i instalacji sanitarnych
		Technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej	B.21. Montaż urządzeń i systemów energetyki odnawialnej B.22. Eksploatacja urządzeń i systemów energetyki odnawialnej

Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 1	Budowlany (B)	Monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie	B.05. Montaż systemów suchej zabudowy B.06. Wykonywanie robót malarsko – tapeciarskich B.07. Wykonywanie robót posadzkarsko - wykładzinowych
		Murarz-tylnkarz	B.18. Wykonywanie robót murarsko - tynkarskich
		Monter sieci, instalacji i urządzeń sanitarnych	B.08. Wykonywanie robót związanych z budową i remontem sieci komunalnych B.09. Wykonywanie robót związanych z montażem i remontem instalacji sanitarnych
	Elektryczno- elektroniczny (E)	Elektryk	E.07. Montaż i konserwacja maszyn i urządzeń elektrycznych E.08. Montaż i konserwacja urządzeń instalacji elektrycznych
	Administracyjno- usługowy (A)	Stolarz	A.13. Wytwarzanie wyrobów stolarskich
Zespół Szkół Drogowo – Geodezyjnych i Licealnych im. Augusta Witkowskiego w Jarosławiu			
Technikum nr 6	Budowlany (B)	Technik drogownictwa	B.02. Wykonywanie robót drogowych B.30. Sporządzanie kosztorysów i dokumentacji przetargowej B.32. Organizacja robót związanych z budową i utrzymaniem dróg i obiektów mostowych
		Technik geodeta	B.34. Wykonywanie pomiarów sytuacyjnych i wysokościowych oraz opracowywanie wyników pomiarów B.35. Obsługa geodezyjna inwestycji budowlanych B.36. Wykonywanie prac geodezyjnych związanych z katastrzem i gospodarką nieruchomościami

Zespół Szkół Ekonomicznych i Ogólnokształcących im. Marii Dąbrowskiej w Jarosławiu			
Technikum nr 3	Administracyjno-usługowy (A)	Technik handlowiec	A.18. Prowadzenie sprzedaży A.22. Prowadzenie działalności handlowej
		Technik ekonomista	A.35. Planowanie i prowadzenie działalności w organizacji A.36. Prowadzenie rachunkowości
Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 2	Administracyjno-usługowy (A)	Sprzedawca	A.18. Prowadzenie sprzedaży
Zespół Szkół Licealnych i Technicznych im. Juliusza Słowackiego w Jarosławiu			
Technikum nr 5	Elektryczno-elektroniczny (E)	Technik informatyk	E.12. Montaż i eksploatacja komputerów osobistych oraz urządzeń peryferyjnych E.13. Projektowanie lokalnych sieci komputerowych i administrowanie sieciami E.14. Tworzenie aplikacji internetowych i baz danych oraz administrowanie bazami
	Administracyjno-usługowy (A)	Technik technologii odzieży	A.12. Wykonywanie usług krawieckich A.48. Projektowanie wyrobów odzieżowych A.49. Organizacja procesów wytwarzania wyrobów odzieżowych
Zespół Szkół Ogólnokształcących, Zawodowych i Rolniczych im. Adama Mickiewicza w Radymnie			
Technikum nr 2	Mechaniczny i górniczo-hutniczy (M)	Technik mechanizacji rolnictwa (od 2016 roku zawód wygaszany z wykazu zawodów)	M.01. Użytkowanie pojazdów, maszyn, urządzeń i urządzeń stosowanych w rolnictwie M.02. Obsługa techniczna oraz naprawa pojazdów, maszyn i urządzeń stosowanych w rolnictwie M.43. Organizacja prac związanych

			z eksploatacją środków technicznych w rolnictwie
		Technik mechanizacji rolnictwa i agrotechniki <i>(od 2016 roku zawód wprowadzony do wykazu zawodów)</i>	M.01. Użytkowanie pojazdów, maszyn, urządzeń i urządzeń stosowanych w rolnictwie M.02. Obsługa techniczna oraz naprawa pojazdów, maszyn i urządzeń stosowanych w rolnictwie M.46. Eksploatacja systemów mechatronicznych w rolnictwie
	Turystyczno-gastronomiczny (T)	Technik żywienia i usług gastronomicznych	T.06. Sporządzanie potraw i napojów T.15. Organizacja żywienia i usług gastronomicznych
Zasadnicza Szkoła Zawodowa	Mechaniczny i górniczo-hutniczy (M)	Mechanik pojazdów samochodowych	M.18. Diagnozowanie i naprawa podzespołów i zespołów pojazdów samochodowych
		Mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych	M.01. Użytkowanie pojazdów, maszyn, urządzeń i urządzeń stosowanych w rolnictwie M.02. Obsługa techniczna oraz naprawa pojazdów, maszyn i urządzeń stosowanych w rolnictwie
Zespół Szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Jarosławiu			
Technikum nr 2 im. Stefana Banacha	Administracyjno-usługowy (A)	Technik cyfrowych procesów graficznych	A.54. Przygotowanie materiałów graficznych do procesu drukowania A.25. Wykonywanie i realizacja projektów multimedialnych A.55. Drukowanie cyfrowe
		Technik elektronik	E.06. Wykonywanie instalacji urządzeń elektronicznych
	Elektryczno-elektroniczny (E)	Technik telekomunikacji	E.02. Montaż, konfiguracja i utrzymanie urządzeń sieci telekomunikacyjnych E.09. Uruchamianie oraz utrzymanie linii i urządzeń transmisji cyfrowej E.10. Montaż, uruchamianie

			i utrzymanie sieci transmisyjnych
		Technik informatyk	E.12. Montaż i eksploatacja komputerów osobistych oraz urządzeń peryferyjnych E.13. Projektowanie lokalnych sieci komputerowych i administrowanie sieciami E.14. Tworzenie aplikacji internetowych i baz danych oraz administrowanie bazami
	Mechaniczny i górniczo-hutniczy (M)	Technik mechanik	M.17. Montaż i obsługa maszyn i urządzeń M.20. Wykonywanie i naprawa elementów maszyn, urządzeń i narzędzi M.44. Organizacja i nadzorowanie procesów produkcji maszyn i urządzeń
		Technik pojazdów samochodowych	M.18. Diagnoza i naprawa podzespołów i zespołów pojazdów samochodowych M.12. Diagnoza oraz naprawa elektrycznych i elektronicznych układów pojazdów samochodowych M.42. Organizacja i prowadzenie procesu obsługi pojazdów samochodowych
Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 4 im. Stefana Banacha	Mechaniczny i górniczo-hutniczy (M)	Ślusarz	M.20. Wykonywanie i naprawa elementów maszyn, urządzeń i narzędzi
		Mechanik monter maszyn i urządzeń	M.17. Montaż i obsługa maszyn i urządzeń
		Mechanik pojazdów samochodowych	M.18. Diagnoza i naprawa podzespołów i zespołów pojazdów samochodowych
		Elektromechanik pojazdów samochodowych	M.12. Diagnostowanie oraz naprawa elektrycznych i elektronicznych układów pojazdów samochodowych
Zespół Szkół Spożywczych, Chemicznych i Ogólnokształcących im. Marii Curie-Skłodowskiej w Jarosławiu			
Technikum nr 1	Turystyczno-gastronomiczny (T)	Technik technologii	T.04. Produkcja wyrobów cukierniczych

		żywności	T.16. Organizacja i nadzorowanie produkcji wyrobów spożywczych
		Technik żywienia i usług gastronomicznych	T.06. Sporządzanie potraw i napojów T.15. Organizacja żywienia i usług gastronomicznych
		Kelner	T.09. Wykonywanie usług kelnerskich T.10. Organizacja usług gastronomicznych
		Technik hotelarstwa	T.11. Planowanie i realizacja usług w recepcji T.12. Obsługa gości w obiekcie świadczącym usługi hotelarskie
	Administracyjno-usługowy (A)	Technik usług fryzjerskich	A.19. Wykonywanie zabiegów fryzjerskich A.23. Projektowanie fryzur
		Technik analityk	A.59. Przygotowanie sprzętu, odczynników chemicznych i próbek do badań analitycznych A.60. Wykonywanie badań analitycznych
Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 2	Turystyczno-gastronomiczny (T)	Cukiernik	T.04. Produkcja wyrobów cukierniczych
		Wędliniarz	T.05. Produkcja przetworów mięsnych i tłuszczowych
		Kucharz	T.06. Sporządzanie potraw i napojów
	Administracyjno-usługowy (A)	Fryzjer	A.19. Wykonywanie zabiegów fryzjerskich
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Jana Pawła II w Jarosławiu			
Zasadnicza Szkoła Zawodowa	Turystyczno-gastronomiczny (T)	Kucharz	T.06. Sporządzanie potraw i napojów
	Budowlany (B)	Murarz-tylnkarz	B.18. Wykonywanie robót murarsko tynkarskich

Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Jarosławiu			
Technikum nr 7	Rolniczo-leśny z ochroną środowiska (R)	Technik weterynarii	R.09. Prowadzenie chowu, hodowli i inseminacji zwierząt R.10. Wykonywanie czynności pomocniczych z zakresu usług weterynaryjnych R.11. Wykonywanie czynności pomocniczych z zakresu realizacji zadań i inspekcji weterynaryjnej
		Technik architektury krajobrazu	R.21. Projektowanie, urządzenie i pielęgnacja roślinnych obiektów architektury krajobrazu R.22. Organizacja prac związanych z budową oraz konserwacją obiektów małej architektury krajobrazu
		Technik ogrodnik	R.05. Zakładanie i prowadzenie upraw ogrodniczych R.18. Planowanie i organizacja prac ogrodniczych
		Technik leśnik	R.13. Ochrona i zagospodarowanie zasobów leśnych R.14. Użytkowanie zasobów leśnych
Szkoła Policealna	Medyczno- społeczny (Z)	Technik bezpieczeństwa i higieny pracy	Z.13. Zarządzanie bezpieczeństwem w środowisku pracy
Kwalifikacyjne kursy zawodowe	Elektryczno- elektroniczny (E)	Technik informatyk	E.12. Montaż i eksploatacja komputerów osobistych oraz urządzeń peryferyjnych E.13. Projektowanie lokalnych sieci komputerowych i administrowanie sieciami
	Rolniczo-leśny z ochroną środowiska (R)	Florysta	R.26. Wykonywanie kompozycji florystycznych
	Administracyjno- usługowy (A)	Technik usług kosmetycznych	A.61. Wykonywanie zabiegów kosmetycznych twarzy A.62. Wykonywanie zabiegów kosmetycznych ciała, dłoni i stóp

Centrum Kształcenia Praktycznego w Jarosławiu		
Zajęcia praktyczne z zakresu technikum i zasadniczej szkoły zawodowej dla uczniów zespołów szkół ZSBiO, ZSTiO, SOS-W	W 14 zawodach obszaru A, B, M, E -technik budownictwa -technik urządzeń sanitarnych -technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej -monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie -murarz-tylnkarz -monter sieci, instalacji i urządzeń sanitarnych -elektryk -stolarz -technik mechanik -technik pojazdów samochodowych -technik elektronik -elektromechanik pojazdów samochodowych -mechanik pojazdów samochodowych -mechanik monter maszyn i urządzeń - dodatkowo zajęcia z nauki jazdy	Ośrodek egzaminacyjny, upoważniony przez OKE w Krakowie do prowadzenia części praktycznej egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w 15 kwalifikacjach wyodrębnionych w zawodach.

Szkoły zawodowe, mając na uwadze wszechstronny rozwój ucznia i wyposażenie go w dodatkowe umiejętności zwiększające jego szanse na rynku pracy, wzbogacają kształcenie w określonych zawodach. Podejmują działania w zakresie współpracy z firmami z określonej branży, funkcjonującymi na lokalnym rynku, jak i obszarze Polski. Organizują dla uczniów specjalistyczne szkolenia, dające możliwość nabycia dodatkowych umiejętności potwierdzonych świadectwem kwalifikacyjnym lub certyfikatem. Stwarzają warunki praktycznego wykorzystania nabytej wiedzy i umiejętności, umożliwiając odbywanie praktyk zawodowych oraz staży w przedsiębiorstwach i instytucjach w kraju i za granicą. Działania te prowadzone są w każdym zespole szkół, jednakże w różnym zakresie.

III. Wizja, cele i zadania kształcenia zawodowego w Powiecie Jarosławskim na lata 2016-2021

Rozwój i poprawa jakości kształcenia zawodowego w szkołach i placówkach powiatu jarosławskiego wymaga podejmowania systematycznych i spójnych działań, aby zagwarantować, że system kształcenia zawodowego w powiecie stanie się nowoczesny, na miarę XXI wieku, i zgodny z oczekiwaniami rynku pracy. Potrzebne są coraz lepsze rozwiązania zapewniające jakość produktów i usług, rzetelną informację, bezpieczeństwo oraz zaufanie do kwalifikacji przyszłych pracowników. Działania podejmowane w tym zakresie obejmują wszystkie elementy systemu – od struktury szkół zawodowych, poprzez wykaz zawodów szkolnych, programy kształcenia w zawodach dostosowane do wymogów gospodarki opartej na wiedzy, aż po egzaminy potwierdzające kwalifikacje w zawodach i kształcenie dorosłych.

Wybór szkoły zawodowej to ważna decyzja, dzięki której młodzi ludzie wchodzi na rynek pracy i znajdują zatrudnienie, a także realizują swoje marzenia i plany życiowe związane z podejmowaną pracą.

Kampania wizerunkowa i informacyjna akcentująca wartość kształcenia zawodowego, przy jednoczesnym podkreślaniu wysokich standardów uzyskanych kwalifikacji i możliwości satysfakcjonującego zatrudnienia (wartość informacji o losach absolwentów, rozpowszechnianie informacji o dobrych praktykach) przyczynia się do zwiększenia zainteresowania kształceniem zawodowym, zbliża edukację do rynku pracy, umożliwia szybkie zdobywanie nowych kwalifikacji dopasowanych do wymagań pracodawców.

Zapewnienie integracji ponadgimnazjalnych szkół zawodowych oraz środowiska lokalnych i regionalnych pracodawców (np. klasy patronackie, staże zawodowe u przedsiębiorców, budowanie mechanizmów zachęcających zakłady pracy do przekazywania środków do szkół i placówek, opracowywanie programów nauczania we współpracy z pracodawcami w zakresie zajęć praktycznych, integrowanie środowisk szkół zawodowych).

Pozyskiwanie dorosłych do idei uczenia się przez całe życie to promowanie i upowszechnianie kształcenia ustawicznego, zwiększającego mobilność edukacyjną i zawodową. Absolwenci szkół mogą zdobywać kwalifikacje i zawody przez całe życie, biorąc pod uwagę sytuację na rynku pracy. Takie możliwości daje kształcenie w ramach wyodrębnionych kwalifikacji, prowadzone na kursach kwalifikacji zawodowej (KKZ).

Tworzenie w szkołach i placówkach kształcenia zawodowego warunków zbliżonych do rzeczywistych wymagań środowiska pracy zawodowej. Szczególna inwestycja w Centrum Kształcenia Praktycznego oraz Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego, które miałyby się stać placówkami mającymi nowoczesną i innowacyjną bazę szkoleniową – praktyczną. CKZiU i CKP mają zasoby kadrowe oraz lokalowe umożliwiające poszerzenie oferty usług edukacyjnych skierowanych do dorosłych. Ich baza umożliwia prowadzenie kursów i szkoleń kwalifikacyjnych o wysokich standardach, a przez to promuje pozytywny wizerunek absolwenta jako specjalisty, posiadającego kwalifikacje potwierdzone renomą szkoły.

Na podstawie powyższych analiz można sformułować następujący wniosek: edukacja zawodowa powiatu jarosławskiego w kolejnych latach powinna ukierunkowywać się na podniesienie jakości świadczonych usług edukacyjnych zarówno w zakresie osobowym, jak i bazowym.

Wynikająca stąd wizja jest jednoznaczna: szkolnictwo zawodowe powinno zajmować coraz mocniejszą pozycję w szeroko pojmowanym systemie wartości indywidualnych i społecznych.

Kształcenie zawodowe stwarza jak najlepsze warunki materialne i kadrowe do wyposażenia uczniów w wiedzę i umiejętności intelektualne oraz manualne. Kształtuje również postawy, które pozwolą im funkcjonować w społeczności dorosłych i pomogą dostosowywać się do ciągle zmieniającej się rzeczywistości.

W oparciu o zebrany materiał diagnostyczny przyjęto następujące cele strategiczne dla kształcenia zawodowego powiatu jarosławskiego:

1. Systemowe rozwiązania w zakresie doradztwa zawodowego poprzez:
 - poszerzenie i unowocześnienie form działalności Poradni Psychologiczno –Pedagogicznej w Jarosławiu w zakresie doradztwa zawodowego;
 - organizowanie form wspierających uczniów szkół gimnazjalnych w planowaniu kariery zawodowej;
 - utworzenie Powiatowego Centrum Doradztwa Zawodowego;
 - pozyskiwanie informacji o aktualnych potrzebach lokalnego rynku pracy;
 - organizowanie indywidualnego poradnictwa dla uczniów i ich rodziców w zakresie planowania przyszłej kariery zawodowej.

2. Dostosowanie bazy i środków dydaktycznych adekwatnych do nowoczesnych technologii i technik produkcyjnych z uwzględnieniem rekomendowanego wyposażenia pracowni i warsztatów szkolnych do kształcenia w poszczególnych zawodach poprzez:

- modernizację i rozbudowę bazy materialnej w szkołach zawodowych oraz wprowadzanie wszelkiego rodzaju innowacji technicznych;
- doposażenie szkół w niezbędny sprzęt;
- uwzględnianie w procesie dydaktycznym nowoczesnych rozwiązań techniczno-technologicznych;
- podjęcie działań w celu stworzenia dualnego systemu szkolnictwa zawodowego.

3. Dynamiczna i spójna współpraca ze środowiskiem pracodawców na rzecz kształcenia zawodowego w powiecie poprzez:

- systemowe działania w zakresie poszerzania i uatrakcyjniania kierunków kształcenia;
- organizowanie spotkań przedstawicieli Powiatowego Urzędu Pracy w Jarosławiu z dyrektorami szkół ponadgimnazjalnych powiatu jarosławskiego;
- usprawnienie przepływu informacji na linii: szkoła – Powiatowy Urząd Pracy;
- dostosowanie systemu szkół w powiecie do prognozy demograficznej;
- współpraca z firmami w zakresie szkolenia uczniów i nauczycieli w nowych technologiach;
- konsultowanie z przedstawicielami lokalnego biznesu programów kształcenia zawodowego;
- prowadzenie przez Powiatowy Urząd Pracy monitoringu losów absolwentów szkół zawodowych z terenu powiatu;
- unowocześnianie i poszerzanie oferty kształcenia w zawodach związanych z rolnictwem;
- systematyczna analiza lokalnych potrzeb na usługi;
- podejmowanie nowych inicjatyw w zakresie integrowania szkół zawodowych ze środowiskiem pracodawców, m.in. członkostwo w Klastrach branżowych.

4. Rozwijanie mechanizmów sprawnego i wielotorowego finansowania kształcenia zawodowego w powiecie poprzez:

- jasny i przejrzysty budżet oświaty, znany dyrektorom szkół od początku, tj. od momentu uchwalenia go przez Radę Powiatu;

- znane kryteria przyznawania środków finansowych placówkom oświatowym;
- zwiększenie elastyczności w finansowaniu szkół, a co za tym idzie poszerzenie kompetencji dyrektora w zakresie realizacji budżetu;
- zbudowanie skutecznego systemu stypendialnego dla uczniów szkoły zasadniczej, pochodzących z ubogich środowisk i o niskim kapitale kulturowym;
- pozyskanie środków na dodatkowe godziny i zajęcia pozalekcyjne;
- opracowanie długoletniego powiatowego planu inwestycji w zakresie szkolnictwa zawodowego;
- zdobywanie przez szkoły dodatkowych środków finansowych i rzeczowych, m.in. projekty szkolne na granty europejskie, sponsorzy;
- powołanie w starostwie zespołu ds. pozyskiwania funduszy z UE, udzielającego profesjonalnej pomocy dyrektorom szkół i placówek w pozyskaniu środków unijnych;
- intensyfikacja działań umożliwiających pozyskanie funduszy europejskich w zakresie działań edukacyjnych, doradczych, podnoszenia kwalifikacji kadry pedagogicznej oraz współpracy z otoczeniem społeczno – gospodarczym.

5. Wysoka jakość kształcenia zawodowego.

Szkoły zawodowe zapewniają wysoką jakość kształcenia w oparciu o wykwalifikowaną kadrę nauczycielską, gotową systematycznie rozwijać kompetencje. Prowadzona będzie następująca polityka oświatowa:

- poprawa jakości zarządzania szkołą;
- zwiększenie uprawnień dyrektorów, szczególnie w zakresie doboru kadry;
- powołanie Stowarzyszenia Dyrektorów Szkół Zawodowych;
- zatrudnianie nowych nauczycieli z uwzględnieniem perspektywicznego programu rozwoju szkoły;
- poszerzanie kwalifikacji nauczycieli i doskonalenie się w zakresie nowych technologii;
- zorganizowanie systemu motywacyjnego i środków na doskonalenie nauczycieli przedmiotów zawodowych;
- kształcenie ustawiczne nauczycieli przedmiotów zawodowych, w tym także nauka języków obcych z wykorzystaniem platform edukacyjnych;
- umożliwianie odbywania praktyk przez nauczycieli przedmiotów zawodowych w nowoczesnych zakładach pracy w kraju i za granicą;
- analiza wyników egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe oraz opracowywanie na ich bazie szkolnych programów doskonalących;

- opracowanie systemowych rozwiązań w zakresie wsparcia i pomocy uczniom o specjalnych potrzebach edukacyjnych, ze szczególnym wyeksponowaniem uczniów zdolnych;
- rozwijanie kompetencji społecznych, komunikacyjnych uczniów w ramach programów realizowanych w szkole;
- prowadzenie działań profilaktyczno – edukacyjnych promujących zdrowie psychiczne, uczenie sposobów radzenia sobie ze stresem;
- wzbogacanie oferty zajęć pozalekcyjnych profilaktyki zachowań ryzykownych oraz wspierających zdolności, zainteresowania i zamiłowania uczniów;
- wykorzystanie możliwości współpracy z Państwową Wyższą Szkołą Techniczno-Ekonomiczną im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu;
- rozwój szkolnictwa policealnego, poszerzanie oferty kwalifikacyjnych kursów zawodowych;
- w ramach kształcenia ustawicznego na bazie CKZiU prowadzenie różnorodnych kursów doszkalających, zgodnych z pojawiającymi się potrzebami;
- poszerzanie zakresu form działania Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej i innych instytucji wspierających szkołę;
- rozszerzanie możliwości odbywania przez uczniów zagranicznych praktyk zawodowych;
- stopniowe ograniczanie liczby przyjęć do liceów ogólnokształcących poprzez stosowanie wysokich kryteriów wymagań wobec kandydatów;
- propagowanie innych form aktywnej edukacji zawodowej, np. firma symulacyjna, stanowiska przedsiębiorczości itp.;
- wspieranie samorządności uczniów;
- doskonalenie form współpracy z rodzicami;
- współpraca z mediami;
- popularyzacja ludzi sukcesu w środowisku;

Podsumowanie

Strategia rozwoju kształcenia zawodowego w powiecie jarosławskim proponuje kierunki promocji i rozwoju nowoczesnego kształcenia zawodowego młodzieży, opartego na integracji środowiska szkolnego oraz sektorów gospodarki powiązanych z innowacjami w świecie. Kluczem do zrównoważonego wzrostu gospodarczego i rozwoju społeczeństwa jest uczenie się przez całe życie. Kompetencje i kwalifikacje muszą być stale doskonalone, aby umożliwiały nauczycielom i młodzieży sprostanie wyzwaniom zmieniających się

systemów teleinformatycznych, technologii oraz złożoności procesów gospodarczych i społecznych.

W kształceniu zawodowym obserwuje się szczególną potrzebę dbałości o unowocześnianie bazy technologicznej, która jest gwarantem umożliwienia uczniom zdobywania kwalifikacji zapewniających im skuteczne wybory na rynku pracy. Kadra zarządzająca jest świadoma tych potrzeb i podejmuje inicjatywy poszerzające działania pozyskiwania środków na doposażenie i unowocześnianie bazy szkół, a także umożliwiające dyrektorom integrację środowiska oraz zasobów. Powołanie Stowarzyszenia Dyrektorów Szkół Zawodowych zapewni zespołowe działanie na rzecz wysokiej jakości kształcenia zawodowego w powiecie.

Nowoczesne zarządzanie siecią szkół ponadgimnazjalnych wymaga systematycznego negocjowania pomiędzy potrzebami i zainteresowaniami młodzieży, oczekiwaniami rynku pracy, bazą szkół ponadgimnazjalnych, a także polityką oświatową, celem opracowania kierunków kształcenia satysfakcjonujących zawodowo i adekwatnych do rynku pracy. Dynamiczność i perspektywiczność w obszarze zasadniczych szkół zawodowych oraz techników jest oczywistym warunkiem rozwoju polityki oświatowej powiatu jarosławskiego wpisującego się w koncepcję rozwoju edukacji w Polsce. Statyczność niszczy zasoby młodych ludzi stanowiących wartość mierzalną, którą są zyski i rozwój gospodarczy oraz osobisty sukces. Kadra zarządzająca, nauczyciele oraz uczniowie to środowisko, które monitoruje rynek pracy, zna potrzeby pracodawców i stawia nowe wymagania wobec kształcenia zawodowego i ogólnokształcącego. Te działania stanowią bazę do przeciwdziałania bezrobociu oraz zagrożeniom z niego wynikającym i jego dalszych konsekwencji. Aktualnym zadaniem szkół jest przygotowanie kadry dla nowoczesnego sektora usług, cechującej się elastycznym reagowaniem na potrzeby rynku, gotowej do samokształcenia oraz reprezentującej dojrzałą postawę w relacjach z pracodawcami.